

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

19" вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Освітня програма **Фізична культура і спорт**
Спеціальність **A7 Фізична культура і спорт**
Галузь знань **A Освіта**
Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**
Факультет **фізичного виховання та спорту**
Кафедра **олімпійського та професійного спорту**
Курс **I**

Івано-Франківськ 2025/2026

Програму розроблено:

1. Дробот Катерина Володимирівна, доцентка кафедри олімпійського та професійного спорту, докторка філософії зі спеціальності 017. Фізична культура і спорт.

2. Глухов Іван Геннадійович, професор кафедри олімпійського та професійного спорту, доктор наук з фізичного виховання та спорту.

Програму розроблено на основі освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт», затверджена Вченою радою ХДУ протокол № 16 від 26 травня 2025 року.

Декан факультету

Іван ГЛУХОВ

Затверджено на засіданні кафедри олімпійського та професійного спорту
Протокол №2 від «01» вересня 2025 р.

Завідувачка кафедри

Катерина ДРОБОТ

Схвалено науково-методичною радою факультету

Протокол №1 від «11» вересня 2025 р.

Голова ради

Сергій ГОЛЯКА

Керівниця навчального відділу
“19” вересня 2025 року

Вікторія ЯЦЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИК

Вступ

Виробнича практика (за фахом у ДЮСШ, ШВСМ та спортивних клубах) для студентів, які навчаються за спеціальністю А7. Фізична культура і спорт проводиться в II семестрі тривалістю 8 тижнів.

Практика поводитьсь відповідно до Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Херсонському державному університеті (наказ від 17.11.2023 № 521-Д), Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами: наказ від 02.09.2020 № 789-Д), (зі змінами: накази від 07.02.2024 № 88-Д, від 28.05.2024 № 287- Д, від 25.06.2024 № 350-Д).

Студенти проходять практику на посаді асистента тренера-викладача з виду спорту, під керівництвом фахового керівника (із числа викладацького складу університету), старшого тренера-викладача і директора ДЮСШ.

Виробнича практика дає змогу студентам глибше засвоїти педагогічні знання про зміст освіти, цілісність педагогічного процесу, методи навчання та виховання, форми організації навчально-тренувального процесу, а також перевірити свої знання та вміння в умовах, що моделюють ситуації майбутньої професійної діяльності.

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
ОК 10	Виробнича практика (за фахом у ДЮСШ, ШВСМ та спортивних клубах)	12	Захист /диф. залік	Метою практики є поглибленні та практичному застосуванні теоретичних знань, отриманих під час навчання, у реальних умовах спортивно-педагогічного процесу.

1.Мета, основні завдання та формат практики;

Виробнича практика спрямована на набуття студентами практичних навиків у роботі, закріплення та поглиблення ними теоретичних знань у сфері фізичної культури і спорту; опанування навиками практичної роботи стосовно самостійного вирішення питань, пов'язаних з організацією діяльності установ та організацій сфери фізичної культури і спорту; ознайомлення з організаційними формами і можливостями фізичної культури і спорту; усвідомлення відповідальності і вимог, які ставляться до професії тренера; реалістичного підходу до майбутньої професійної діяльності.

Поставлена мета досягається шляхом:

- 1) ознайомлення студентів зі структурою і змістом роботи в спортивних організаціях — СДЮШОР, ДЮСШ, ШВСМ, що є базами практики;
- 2) створення цілісного уявлення про зміст і характер тренерської діяльності (організаційна, виховна, навчально-спортивна, науково-дослідна, адміністративно-господарча, суддівська та представницька);
- 3) формування стійких навичок з організації, планування та проведення навчально-тренувального процесу, а також контролю за його ефективністю;
- 4) навчання студентів передових методів організації і планування діяльності тренера з обраного виду спорту;
- 5) надбання професійно-педагогічних умінь та навичок необхідних для проведення навчально-тренувальних занять з обраного виду спорту;
- 6) оволодіння навичками організації та проведення елементарних досліджень у фізичному вихованні та спорті.

Завданнями практики є:

1. Організаційно-методичні завдання:

- Ознайомитися з організаційною структурою ДЮСШ, її статутом, правилами внутрішнього розпорядку, навчальними планами та програмами з обраного виду спорту.

- Вивчити документацію тренера-викладача: навчально-тематичні плани, плани-конспекти тренувальних занять, журнали обліку відвідувань та успішності, протоколи змагань тощо.

- Проаналізувати матеріально-технічну базу ДЮСШ: спортивні зали, майданчики, обладнання, інвентар, їх стан та використання в навчально-тренувальному процесі.

2. Навчально-тренувальні завдання:

- Спостерігати та аналізувати навчально-тренувальні заняття, що проводяться тренером-викладачем з різних вікових груп.

- Самостійно проводити окремі елементи, частини та повні навчально-тренувальні заняття під контролем та методичним керівництвом тренера-наставника.

- Застосовувати різноманітні методи та прийоми навчання і виховання юних спортсменів з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей, рівня підготовленості.

- Опановувати методику навчання техніки та тактики обраного виду спорту.

- Вдосконалювати навички дозування фізичних навантажень відповідно до віку, статі та рівня підготовленості спортсменів.

3. Дослідницько-аналітичні завдання:

- Проводити спостереження та аналіз ефективності різних методів і прийомів навчання та виховання.

- Аналізувати причини успіхів та невдач у навчально-тренувальному процесі окремих спортсменів та групи в цілому.

- Вивчати та узагальнювати досвід роботи кращих тренерів-викладачів.

- Збирати та аналізувати статистичні дані про результати виступів вихованців на змаганнях.

- Підготувати звіт про проходження виробничої практики, в якому відобразити виконану роботу, зроблені висновки та пропозиції.

Формат практики **очний**

2. Програмні результати навчання та компетентності

Очікувані компетентності та ПРН

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	СК	ПРН
ОК 10	Виробнича практика (за фахом у ДЮСШ, ШВСМ та спортивних клубах)	<p>ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p>	<p>СК 1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p> <p>СК 4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.</p> <p>СК 5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p>	<p>РН 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.</p> <p>РН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.</p> <p>РН 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною</p>

			<p>СК 6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК 7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.</p> <p>СК 8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК 9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.</p>	<p>мовами усно і письмово.</p> <p>РН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>РН 5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.</p> <p>РН 10. Здійснювати наукові дослідження з актуальних проблем сфери фізичної культури і спорту, використовуючи сучасні методи досліджень, дотримуючись вимог академічної доброчесності; готувати матеріали наукових досліджень до публікації в наукових виданнях.</p>
--	--	--	---	--

3. Програма (види, зміст і обсяг завдання (робіт), форма виконання практики

На початку практики студент складає індивідуальний план роботи на період проходження практики, в якому зазначає терміни виконання завдань практики. Також впродовж практики заповнюється звіт про результати практики її проходження, в якому фіксується зміст роботи практиканта, а

також його враження та пропозиції відносно удосконалення виконаних завдань.

За час проходження практики магістрант зобов'язаний виконати всі розділи програми у відповідності зі своїм індивідуальним планом.

Кожний практикант зобов'язаний проявити особисту ініціативу і творчість, уникати шаблону і формалізму в змісті, організації і методиці проведення навчальних занять та інших спортивно- оздоровчих заходів, що проводяться в позанавчальний час.

Зміст і оцінювання практики

№	Назва робіт/завдань	Форма звітності (таблиці, графіки, фото-, відео, презентація, тощо)	Кількість балів за виконання робіт/завдань (max)
1	2	3	4
1.	Скласти індивідуальний план роботи і вести облік виконання плану	Файл з текстом	0-5
2.	Розробка планів-конспектів навчально-тренувальних занять (всіх за період практики згідно тижневих завдань)	Файл з текстом	0-10
3.	Розробка плану тренувального процесу на період проходження практики (мезоцикл)	Файл з текстом	0-5
4.	Розробка відеоматеріалу (відео-контенту) проведення навчально-тренувальних занять (в тому числі для дистанційного проведення)	Файл з текстом та фото-, відео, презентація	0-10
5.	Сценарій профорієнтаційного заходу	Файл з текстом та фото-, відео, презентація	0-5
6.	Розробка плану-конспекту контрольного заняття	Файл з текстом та фото-, відео, презентація	0-5
7.	Індивідуальне завдання	Файл з текстом та фото-, відео, презентація	0-10
8.	Загальне оформлення та ведення звіту про результати практики, презентація результатів практики, захист практики	Заповнений звіт про результати практики» , тека звітних матеріалів	0-50
Загальна кількість балів:			100

Примітки:

Загальна кількість балів:

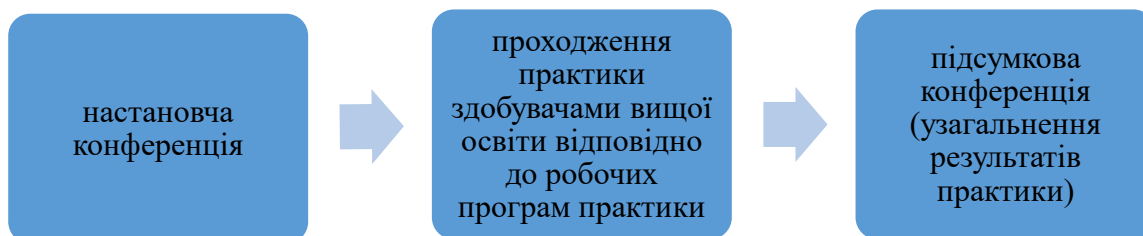
-100 балів відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ 07.09.2020 № 803-Д)

Індивідуальні завдання:

- самостійно спостерігати та аналізувати навчально-виховний процес;
- розробляти конспекти занять з усіх розділів програми;
- самостійно проводити навчальні заняття, спортивні змагання, свята;
- вести документацію виробничої практики;
- підготувати звіт про роботу.

4. Організація проведення практики

Кожна практика включає три етапи.

На першому етапі практики проводиться настановна конференція, на якій:

- завідувач кафедри та керівники розкривають мету та основні завдання практики, знайомлять здобувачів з базами практики, порядком проходження практики, видами робіт, порядком оцінювання, оформлення звітної документації та процедурою контрольного заходу.

На початку практики здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

Методи навчання

У процесі практичної підготовки використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: презентація, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація;
- практичні методи: розв'язання практичних та аналітичних завдань, метод проєктування, виконання індивідуальних завдань, тренінг тощо.

5. Методичні рекомендації

1. Підготувати індивідуальний план роботи практиканта, який включає види діяльності, передбачені програмою практики, орієнтовану кількість годин на їх виконання та відмітку про виконання, яку робить методист університету;
2. Розробка плану тренувального процесу на період проходження практики (мезоцикл);
3. Розробка планів-конспектів навчально-тренувальних занять (всіх за період практики згідно тижневих завдань);
4. Скласти конспект контрольного заняття з підписом фахового керівника;
5. Розробка відеоматеріалу (відео-контенту) проведення навчально-тренувальних занять (в тому числі для дистанційного проведення);

6. Прийняти участь в організації та проведенні фізкультурно- оздоровчих й спортивно-масових заходів ДЮСШ (скласти сценарій даного заходу).
8. Підготувати звіт про виконану роботу та своєчасно захистити матеріали практики з оформленням відповідної робочої документації.

6. Система та критерії оцінювання, формування підсумкової оцінки.

За результатами виконання завдань практики та успішного захисту на звітній конференції, здобувач отримує **підсумкову оцінку**.

Фаховим керівником-викладачем від бази практики здійснюється поточний та підсумковий контроль за виконанням окремих розділів всієї програми студентами-практикантами. Ведеться контроль початку та закінчення роботи. Студенти зобов'язані мати звіт про результати практики, у якому повинна міститись інформація про виконання завдань, які передбачені робочою програмою практики, що відповідають всім пунктам індивідуального плану, та кількості годин роботи.

Фаховий керівник робить відмітку в індивідуальному плані практиканта про виконання роботи тільки тоді, коли вона зафіксована в щоденнику.

Підсумкова оцінка виробничої практики нараховується за накопичувальним принципом і є сумою таких компонентів:

Рекомендований розподіл балів за результатами проходження практики

Зміст завдання	Кількість балів
Поточний контроль	50
Методична робота	0-25
Виховна робота	0-25
Підсумковий контроль	0-50
Захист звіту	0-30
Відповіді на запитання	0-20

Захист результатів практики на заліку

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
30-25	Відмінно	Якщо доповідь і відповіді на запитання вірні й повні. Звіт про результати практики оформлений без зауважень
24-18	Добре	Якщо доповідь недостатньо повна, а відповіді недостатньо вірні або викладені з незначними помилками. Звіт про результати практики оформлений з незначними помилками.

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
17-11	Задовільно	Якщо доповідь неповна, а відповіді в основному вірні, але викладені зі значними помилками. Звіт про результати практики в оформленні має грубі порушення.
10-0	Незадовільно	Якщо доповідь не підготовлена або не розкриває суті проведеної роботи. Звіт про результати практики неоформлений

Здобувач має право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д), розміщеного за покликанням: <https://ksu24.kspu.edu/s/TanPg>

Результати складання захисту практики оцінюються за Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для курсового (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Вимоги до звітної документації.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального плану.

Загальна і характерна форма звітності студента протягом практики - подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо фаховим керівником від бази практики.

Звітна документація з виробничої практики складається з таких частин:

- Звіт про результати практики, оформлений згідно з вимогами, який містить індивідуальний план роботи здобувача на базі практики з позначками про виконання кожного завдання від керівника; відгук-характеристику роботи здобувача від керівника практики;
- звіт здобувача, оформлений згідно з методичними рекомендаціями;
- залікові заходи згідно методичних рекомендацій.

Завдання до контрольного заходу складаються з таких видів робіт:

- виконання всіх видів робіт;
- оформлення звіту про результати практики;
- написання звіту.

8. Підведення підсумків практики

Підведення підсумків та узагальнення результатів виробничої практики відбувається на підсумковій конференції (на платформі ZOOM з автентифікацією здобувачів), за участі керівників від університету, представників деканату та членів комісії відповідно до Розпорядження ХДУ «Про затвердження складу комісій для проведення заліку».

Звіт та зазначені в програмі практики документи здобувач подає на рецензування керівнику від університету не пізніше ніж за три дні по контрольному заходу (підсумкової конференції). За результатами практики, здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.) розроблені презентації (фото-звіт, відео або медіа-презентація проведених заходів). Звітна презентація погоджується з керівником від університету та містить відео/фото/скріншоти результатів виконання завдань програми практики.

Після захисту, членами комісії/керівниками від університету/гарантами за бажанням можуть бути поставлені питання (1-2 питання) за результатами проходження здобувачем практики.

9. Перелік рекомендованих джерел;

1. Ареф'єв В.Г. Самостійна робота студентів під час педагогічної практики: Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання педагогічних вузів / В.Г. Ареф'єв, В.І. Куриш, Н.Д. Михайлова. - К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2007. – 104 с.
2. Воловик Н.І. Тренерська практика: методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання та спорту вищих педагогічних навчальних закладів. /Н.І. Воловик, В.А. Березовський – К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – 42 с.
3. Воробйов М.І. Практика в системі фізкультурної освіти. К.: Олімпійська література, 2006. 190 с.
4. Гаценко В.П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі / Гаценко В. П., Слаутіна Н. В. Черкаси: [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького],

2010. 44 с.

5. Маляренко І.В., Савченко М.І. Педагогічна практика студентів факультету фізичного виховання та спорту. Херсон, 2003. 39 с.

6. Матійків І. М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Практикум для тренерів: [метод. посіб.]. Львів : СПОЛОМ, 2021. 224 с.

7. Москаленко Н.В. Кожедуб Т.Г. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні : навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2015. 107 с.

8. Кольцова О.С. Практика в системі вищої освіти: [методичні рекомендації для студентів спеціальностей 014 Середня освіта (Фізична культура), 017 Фізична культура і спорт]. Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2019. 120 с.

9. Концепція розвитку педагогічної освіти/ МОН України, від 16.07.2018 р, наказ № 776.

10. Савченко В.Г., Долбишева Н.Г., Табінська С.О. Професійна та науководослідна діяльність магістра фізичної культури і спорту : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістр спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» у галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка». 2-е вид., доповн. та перероб. Дніпро, 2018. 225 с.

11. Програма науково-педагогічної практики для студентів V курсу факультету фізичної культури і спорту та студентів VI курсу ФП та ЗО спеціальність 017 – «Фізична культура і спорт». URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/16109/1/%d0%bc%d0%b0%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d1%80%d0%b8%20017.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти України <https://mon.gov.ua/ua>

2. Верховна Рада України. Закони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>

3. Міністерство молоді та спорту України. Сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua>

4. Фізична активність, здоров'я і спорт. Наукове фахове видання України <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/fazis>

5. Закон «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>